

30. óra Scratch_6

Forgási stílusok

A szereplők a **ha szélén vagy, pattanj vissza** parancs teljesítése után néha „fejre állnak”, máskor viszont egyszerűen megfordulnak. Ez a forgási stílusuktól függ, amelyet a programozási tér fölött állíthatsz be.

Egy kísértet mozgásán keresztül láthatsz példát a stílusokra:

Takács Valéria szakdolgozata alapján

<http://grafit.netpositive.hu/download/scratch/szakdolgozat.pdf>

A kísértet feladata:

Viselkedése a forgási stílusától függően:

Minden irányba elfordul

A szereplő ilyenkor mindig a haladási iránya felé néz. (A haladási irányát a kék pálcika jelzi).

Csak balra és jobbra néz

A szereplő ekkor mindig csak jobbra vagy balra néz. Ha jobbra száll (és közben akár emelkedhet vagy süllyedhet is), akkor jobbra néz, ha pedig balra repül, akkor balra fordul el.

Sosem fordul el

A szereplő mindig az eredeti irányba néz, és nem is fordul el.

Kinézet

A leckékben már megismerkedhettél a **parancskészlet** Kinézet csoportjának egy részével. Ez a kiegészítés összefoglalja a velük kapcsolatos tudnivalókat.

Ezekkel a parancsokkal lehet a szereplő kinézetét meghatározó jelmezeket váltani. A váltts jelmezt a jelmezek sorában következő jelmezre vált.

Megjeleníti egy szövegbuborékban a szereplőnek adott szöveget (a „Szia” helyére változót vagy listaelemet is illeszthetünk, akkor azok értékét mondja a szereplő). A szövegbuborék az első esetben a megadott ideig látszik, a második esetben újabb Mondj parancs kiadásáig. (Akkor tűnik el, ha a parancsot „üresen” adod ki.)

A Mondd parancshoz hasonlóan működik, csak itt szövegbuborék helyett gondolatfelhő jelenik meg a szereplő fölött.

Ezekkel a parancsokkal a szereplő méretét változtathatod. Az első esetben a megadott mértékkel (csökkentheted is, ha ez a szám negatív). A második esetben azt adhatod meg, hogy az eredeti méretnek (ez a 100%) hány százaléka legyen az új.

A szereplők lehetnek láthatatlanok is (tűnj el). Ilyenkor a többi szereplő nem érzékeli őket. A megfelelő pillanatban láthatóvá teheted őket a jelenj meg parancssal.

A szereplők külön rétegeken helyezkednek el. Aki előrébb van, az eltakarhatja a mögötte lévőket. Ha azt szeretnéd, hogy egy szereplőt ne takarhasson el senki, akkor használd a kerülj legelőre parancsot, vagy az őt takarókat küldd néhány szinttel hátrébb.

Ezekkel a parancsokkal különböző grafikus hatásokat adhatsz a szereplőkhöz, vagy törölheted ezeket a hatásokat. (Próbáld ki mindet!)

Hangok

Felvett hangok

A szereplők nemcsak szövegbuborékkal jelzett „hangokat”, hanem igaziakat is tudnak produkálni. Ezt ráadásul kétféleképpen is megtehetik.

A hangok kezelése hasonló a jelmezekéhez. A szereplőhöz tartozó hangok a Hangok fülön találhatóak. Ez a szereplő létrehozásakor általában üres, tehát a szereplő még nem tud hangot adni.

Új hangot felvehetsz mikrofonnal. (Ez látható a képen.)

A hangok a szereplő Hangok fülén érhetők el.

Hangokat a jelmezekhez hasonlóan a Scratch könyvtáraiból (vagy a számítógép más mappáiból) is betölthetsz.

A hang ezután bekerül a szereplő hangjai közé.

A hangokat a projektben a Hang parancscsoport parancsaival lehet kezelni. A Cirmos macskához tartozó Kitten hangot például így lehet előhívni:

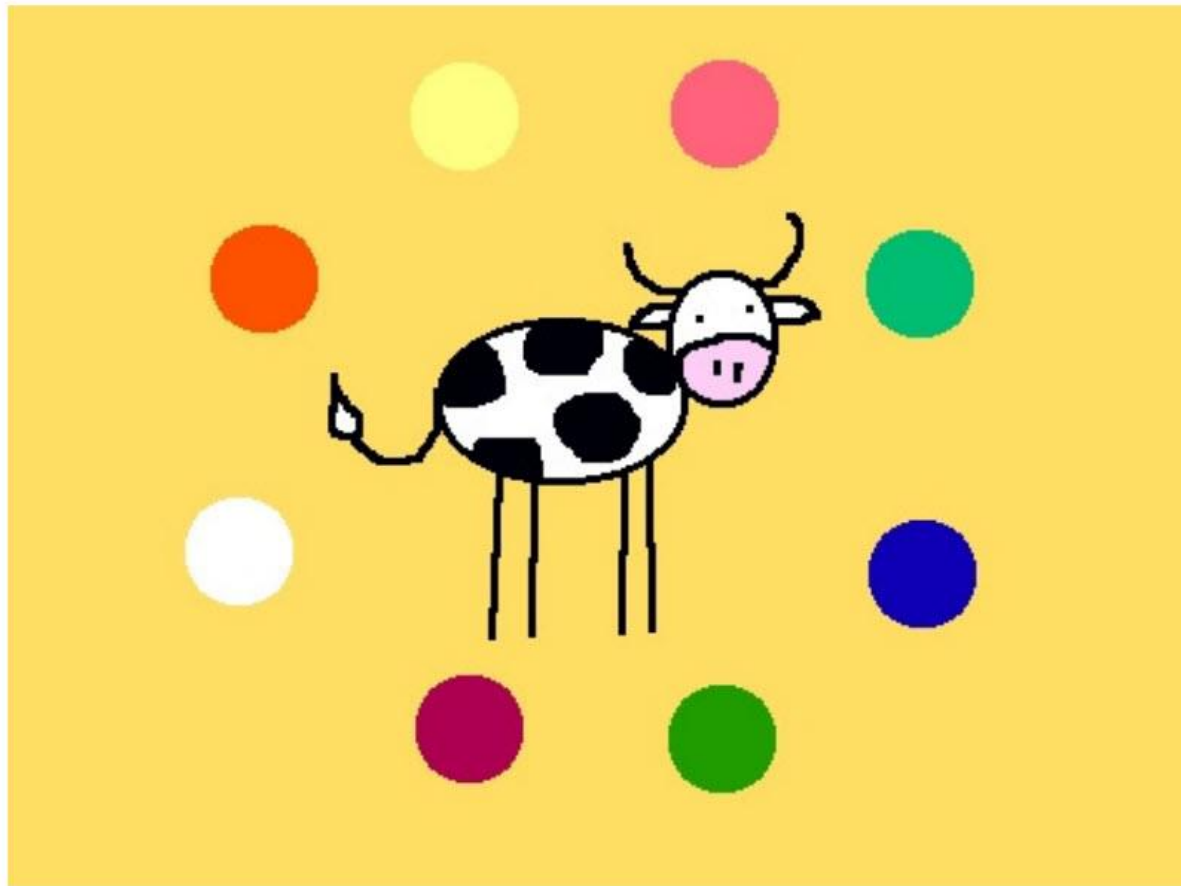
Ez a parancs elkezd lejátszani a hangot, majd végrehajtja az utána illesztett parancsokat, miközben a hang még esetleg szól.

Ez a parancs előbb lejátssza a hangot, és csak azután hajtódhatnak végre az utána illesztett parancsok. Tehát először nyávog a macska és csak azután lép 10 lépést.

Beépített hangszerek

A szereplők nemcsak beépített hangokat tudnak lejátszani, hanem különböző hangszerekkel játszott dallamokat is. A következő projekt például így készült:

A színes gömbökre kattintva különböző hangszereken csendül fel a mindenki által jól ismert Boci, boci tarka... első néhány hangja. A labdák feladata :

Itt kell megadni, hogy melyik hang hány ütemig szóljon. A hangok a legördülő menüből egy zongora billentyűiről választhatók ki.

6 kattintásakor

hangszer legyen 25 ▾

szóljon 48 ▾ 0.5 ütemig

szóljon 52 ▾ 0.5 ütemig

szóljon 48 ▾ 0.5 ütemig

szóljon 52 ▾ 0.5 ütemig

szóljon 55 ▾ 1 ütemig

szóljon 55 ▾ 1 ütemig

Először be kell állítani, hogy melyik legyen a hangszer, amely majd lejátssza a hangokat. Ebben az esetben ez a 25-ös számú klasszikus gitár. A hangszerek a legördülő menüből választhatók.

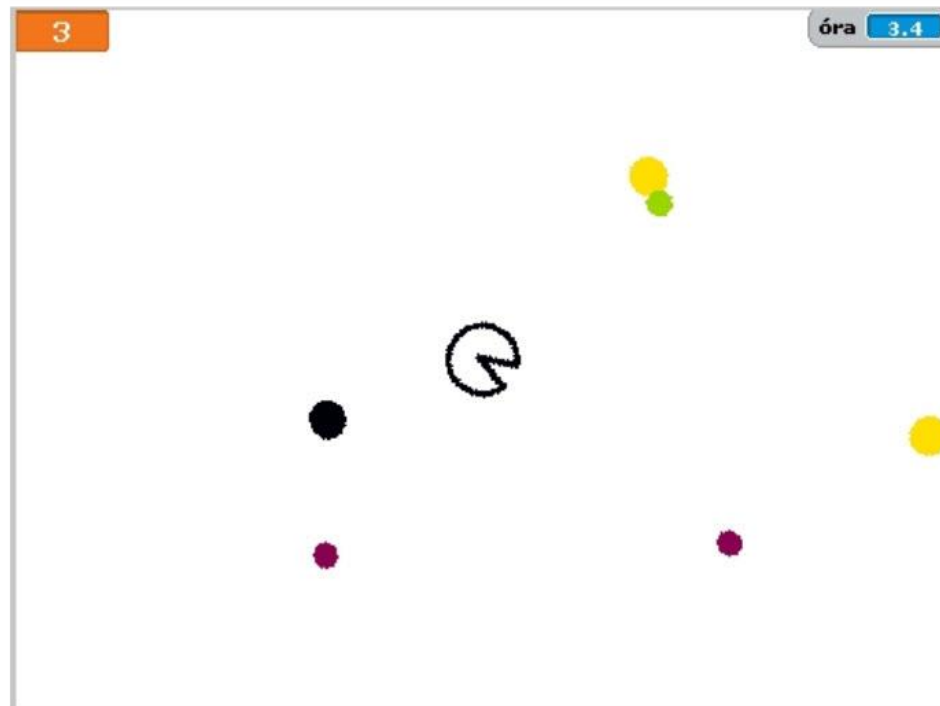
E (52)

A hangerő és a tempó parancsokkal változtatható, de általában megfelelőek az előre beállított értékek.

Az óra

A **7. leckéhez** készített játék pontosan 30 másodpercig tart. Ehhez a Scratch beépített óráját kell használni. Lássuk, hogyan! Emlékeztetőül a játék:

A Scratch órája

Az óra a Scratch indításától kezdve folyamatosan jár, a megnyitás pillanatától eltelt időt mutatja másodpercekben. A parancskészlet érzékelés csoportjában a neve (**óra**) melletti szürke négyzet kattintásával jeleníthető meg a játéktérben, vagy tüntethető el onnan.

A megjelenítés a változókhöz hasonlóan kétféle lehet: valamint .

Az órát egyetlen paranccsal lehet befolyásolni: . Ez értelemszerűen nullára állítja az óra értékét, azaz újakezdi a számolást. Az időmérést használó játékok elején ezt érdemes megtenni:

INICIALIZÁLÁS

a játék kezdetén érdemes egy külön sapkán beállítani a kezdeti értékeket. Például hogy az óra 0-ról induljon és persze a pontszám is 0 legyen.

Az óra pillanatnyi értékének nemcsak a megjelenítése, hanem a kezelése is hasonló a változókéhoz: a játék akkor ér véget, ha az óra értéke nagyobb, mint 30.

Azért nem azt vizsgáljuk, hogy az óra=30 feltétel teljesül-e, mert a programnak egyszerre sok feladatot kell elvégeznie, és lehet, hogy abban a pillanatban, amikor az óra értéke pontosan 30 másodperc, a program éppen nem azzal a vizsgálattal foglalkozik, amelyben az óra=30 feltételt ellenőrizzük, így nem állít le mindent.